

advies
aan b&w

Sector	: Ruimte	Openbaar: ☒
Afdeling	: Sector Ruimte	Niet openbaar: ☐
Zaaknummer(s) ingekomen stuk(ken)	:	Kabinet: ☐
Behandelend medewerk(st)er	: Huub Keijzers Tel.: (0495) 57 53 09	
Portefeuillehouder(s)	: G.J.W. Gabriëls	Nummer B&W-advies: BW-008901

ONDERWERP

Beschikbaar stellen krediet t.b.v. het onderzoek "Privatisering zwembad De IJzeren Man (stap 1)" en "Quick scan dagstrand".

ADVIES

1. Instemmen met bijgaand plan van aanpak onderzoek privatisering (eerste fase).
2. Aan de raad voorstellen te besluiten: Een krediet van € 25.000,- beschikbaar stellen voor inhuur van externe expertise ten behoeve van de uitvoering van het privatiseringsonderzoek en de exploitatie van het 'dagstrand CZW' en dit ten laste te brengen van het rekeningresultaat 2015.

TOELICHTINGRelatie met vorig voorstel:

In het licht van een meerjarig sluitende begroting heeft de gemeenteraad bij de behandeling van de voorjaarsnota 2015 de motie IV.M.2 aangenomen en daarmee het college opgedragen om in 2016 inzicht te geven in de mogelijke opbrengst van privatisering van Zwembad De IJzeren Man.

De projectopdracht en de onderzoeksvraag is door uw college vastgesteld op 15 september 2015 (BW-008773).

In de informatieve commissie van 15 september 2015 is de raadscommissie geïnformeerd over de hoofdlijnen van het plan van aanpak (fase 1 tot en met 3).

Bij behandeling van de realisatieovereenkomst Centrale Zandwinning Weert heeft de raadscommissie aandacht gevraagd voor de relatie tussen de exploitatie van het zwembad

Weert, 21 oktober 2015 De directeur,	Commissie Bedrijfsvoering/Inwoners van 16 november 2015	S		B	W	W	W	W
					HL	FVE	PS	GG
	Raad van 25 november 2015		akkoord					
			bespreken					GG
Behandeling uiterlijk in college van 3 november 2015								

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:

- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

- A-stuk
 B-stuk
 C-stuk

Beslissing d.d.: 03-11-'15

Nummer: 22

De secretaris

Totaal aantal pagina's: 3
Pagina 1

en de toekomstige exploitatie van het strand met aanvullende voorzieningen ter hoogte van de Centrale Zandwinning.

Algemeen:

Het plan van aanpak voor de eerste fase is als bijlage aan dit collegevoorstel toegevoegd.

Argumenten:

Met de uitvoering van het onderzoek wordt invulling gegeven aan motie IV.M.2. en aan de vraag van de raadscommissie BV/IW om de relatie te duiden tussen het zwembad De IJzeren Man en het strand met aanvullende voorzieningen ter hoogte van de Centrale Zandwinning Weert.

Kantttekeningen:

Niet van toepassing

JURIDISCHE GEVOLGEN (o.a. FATALE TERMIJNEN/HANDHAVING)

De eindrapportage van het onderzoek (eerste fase) is voorzien in april 2016.

FINANCIËLE EN PERSONELE GEVOLGEN

Bij de toetsing over de uitvoerbaarheid van de motie is opgemerkt dat onderzoekskosten (lees externe advisering) onvermijdelijk zijn om de motie IV.M.2 tot uitvoering te brengen.

Begrotingspost:

In de begroting 2015 zijn geen financiële middelen voorzien voor de uitvoering van de motie IV.M.2 en de Quick scan.

Voorgesteld wordt om de kosten (€ 25.000,-) ten laste te brengen van het begrotingsaldo 2015.

Beschikbaar bedrag:

-

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

Voor wie is dit advies van belang?:

- ❖ Raadsleden
- ❖ Overigen (bijv. afzender/aanvrager)

Nadere specificatie:

*De Weerter zwemverenigingen worden in het onderzoek actief betrokken.
Stichting De IJzeren Man is medeonderzoeker.*

Geadviseerd wordt de volgende communicatie-instrumenten te gebruiken:

- ❖ A-stuk Raad

Nadere specificatie:

Geadviseerd wordt de volgende participatie-instrumenten te gebruiken:

- ❖ Niet van toepassing

OVERLEG GEVOERD MET

Intern:

Peter Verheijen
Cisca van der Kraan
Paul Verhappen
Werner Mentens
Jacco Meijer

Extern:

Zwembaddirectie

Vergadering van de gemeenteraad van 25 november 2015

Portefeuillehouder : G.J.W. Gabriëls

Behandelend ambtenaar : Huub Keijzers
en: Peter Verheijen

Nummer raadsvoorstel: RAD-001183

Doorkiesnummer : (0495) 57 53 09

Agendapunt: -

ONDERWERP

Krediet beschikbaar stellen voor onderzoek privatisering IJzeren Man (stap 1) en Quick scan dagstrand.

VOORSTEL COLLEGE

Besluiten om een krediet van € 25.000,- beschikbaar stellen voor inhuur van externe expertise ten behoeve van de uitvoering van het privatiseringsonderzoek en de exploitatie van het 'dagstrand CZW' en dit ten laste te brengen van het rekeningresultaat 2015.

AANLEIDING EN DOELSTELLING

In het licht van een meerjarig sluitende begroting heeft de gemeenteraad bij de behandeling van de voorjaarsnota 2015 de motie IV.M.2 aangenomen en daarmee het college opgedragen om in 2016 inzicht te geven in de mogelijke opbrengst van privatisering van Zwembad De IJzeren Man.

In de informatieve commissie van 15 september 2015 is de raadscommissie geïnformeerd over de hoofdlijnen van het plan van aanpak (fase 1 tot en met 3).

In relatie tot de realisatieovereenkomst Centrale Zandwinning Weert heeft de raadscommissie BV/IW aandacht gevraagd voor de relatie tussen de exploitatie van het zwembad De IJzeren Man en de toekomstige exploitatie van het strand met aanvullende voorzieningen ter hoogte van de Centrale Zandwinning.

Voor de uitvoering van het privatiseringsonderzoek en het onderzoek naar de exploitatie van het dagstrand i.r.t. het zwembad is inhuur van externe expertise nodig. Doel van dit voorstel is hiervoor middelen beschikbaar te stellen.

Algemeen:

Ten behoeve van het privatiseringsonderzoek heeft ons college op 15 september een projectopdracht en onderzoeksvraag vastgesteld (BW-008773). De uitvoering voorziet in een gefaseerde aanpak (3 fasen). In de informatieve commissie van 15 september 2015 is de raadscommissie hierover geïnformeerd.

Op 3 november heeft ons college het plan van aanpak voor fase 1 vastgesteld.

De projectopdracht en onderzoeksvraag en het plan van aanpak voor fase 1 zijn als bijlagen bij dit voorstel gevoegd.

Met de uitvoering van de onderzoeken wordt invulling gegeven aan motie IV.M.2. en aan de vraag van de raadscommissie BV/IW om de relatie te duiden tussen het zwembad De IJzeren Man en het strand met aanvullende voorzieningen ter hoogte van de Centrale Zandwinning Weert.

PROBLEEMSTELLING

PRIVATISERINGSONDERZOEK

Voor de uitvoering van het privatiseringsonderzoek is een projectopdracht en onderzoeksvraag vastgesteld en een plan van aanpak voor de eerste fase. Onderstaand is de inhoud samengevat weergegeven:

Bij overwegingen tot een verdergaande privatisering dienen de volgende vragen bij aanvang te worden vastgesteld:

1. Welke maatschappelijke waarden (programma), in welke omvang en tegen welke kosten moet het openbare zwembad IJzeren Man bieden aan de inwoners van Weert.
2. Welke mate van beleidsbeïnvloeding / beleidssturing wil de gemeente vasthouden.

Dit om te kunnen onderzoeken op welke wijze, met welke risico's en met welke gemeentelijke kosten dit aanbod i.c.m. de gewenste beleidssturing optimaal kan worden georganiseerd.

In de huidige situatie is het zwembad de IJzeren Man extern verzelfstandigd (stichtingsvorm) waarbij de eigendommen in gemeentehanden zijn en de zwembadexploitatie door de stichting zelf wordt uitgevoerd.

De huidige tussenvorm biedt nog diverse mogelijkheden om het exploitatieresultaat gunstig te beïnvloeden.

- Door verdere optimalisering van het beheer en de exploitatie van het zwembad de IJzeren Man.
- Door te commercialiseren zoals het inkopen van diensten (het aanbesteden van exploitaties of exploitatieonderdelen) in plaats van zelf uitvoeren. Met andere woorden de gewenste dienstverlening tegen de beste prijs uit de markt en met behoud van de gemeentelijke invloed op de maatschappelijke betekenis van het zwembad.
- Door optimalisering inkomsten en aanbieden nieuwe product – marktcombinaties.
- Door schaalvergroting. Steeds vaker komt in Nederland de vorm van het gemeentelijke "Sportbedrijf" tot stand, waarin de exploitatie van alle gemeentelijke sportvoorzieningen en vaak ook de uitvoering van het sportstimuleringsbeleid ondergebracht worden. Deze schaalvergroting biedt ruimere kansen om gemeentelijk beleid **en** efficiënte uitvoering "hand in hand" te realiseren. Hierbij te denken aan uitwisseling van personeel, vermindering overhead, lagere kosten (schaalvoordelen), nieuwe sponsormogelijkheden, vernieuwende arrangementen en product-markt combinaties.

Het bovenstaande leidt tot de volgende onderzoeksvraag en fasering (stappen):

Stap 1 (oktober 2015 tot april 2016).

1. Stel het gewenste activiteitenaanbod en de gewenste gemeentelijke beïnvloedingsruimte vast als vertrekpunt voor de te onderzoeken varianten.
2. Onderzoek de mogelijkheden van optimalisering van de huidige dienstverlening en exploitatie.
 - Optimalisering gewenste activiteitenaanbod en bedrijfsvoering.
 - Optimalisering inkomsten en uitgaven (o.a. verdere commercialisering / inkoop van diensten).

Stap 2 (december 2015 tot december 2016)

Onderzoek de mogelijkheden kansen en risico's van een gemeentelijk sportbedrijf (zwembad, sportaccommodaties en eventueel sportstimulering samen; extern verzelfstandigd).

Stap 3 (december 2016 tot december 2017)

Onderzoek naar de mogelijkheden van een volledig geprivatiseerd zwembad (meest vergaande privatiseringsvorm). Eventueel gecombineerd met andere voorzieningen.

Opmerkingen:

- Stap 1 is noodzakelijk als basis voor de uitvoering van de stappen 2 en 3.
- Stap 1 en 2 worden beiden gestart in 2015.
- Na uitvoering van elke stap volgt een beslismoment.
- Het beslismoment na stap 2 geldt als startpunt voor stap 3 of als de operationalisering van een gemeentelijk sportbedrijf.

Voor de uitvoering van stap 1 is de inhuur van externe expertise vereist. De kosten hiervan bedragen € 20.000,- .

DAGSTRAND

In oktober 2015 heeft uw raad ingestemd met de realisatieovereenkomst Centrale Zandwinning Weert. Onderdeel van deze realisatieovereenkomst is het realiseren van een kwaliteitsverbetering in het gebied rondom deze zandwinning.

De uiteindelijke ontwikkeling van het gehele gebied zal haar invloed hebben op de exploitatiekansen van het huidige zwembad De IJzeren Man. DE gebiedsontwikkeling zal positief uitwerken op het totale aantal van bezoekers aan het gebied. Het ontwikkelen van een strand, met zonneweide en speelvoorzieningen, en andere voorzieningen los van de exploitatie van het huidige zwembad, kan de exploitatie van het zwembad, als gebiedsonderdeel, in de zomerperiode onder druk zetten.

Het is nog niet bepaald wie de toekomstige exploitant wordt van die voorzieningen. Indien de stichting zwembad De IJzeren Man t.z.t. exploitant wordt is het van belang dat, binnen de exploitatie van het zwembad, de beoogde kwaliteitsverbetering in het gebied van de Centrale Zandwinning met een positieve exploitatie kan worden gerealiseerd. Het huidige plan op hoofdlijnen biedt nu nog een onvoldoende beeld op de exploitatiemogelijkheden van de beoogde voorzieningen.

In het licht van een mogelijke toekomstige exploitatie is nader onderzoek gewenst. Uitgaande van de beoogde gebiedsinrichting op hoofdlijnen is het gewenst om de randvoorwaarden in beeld te brengen die leiden tot een, financieel positief te exploiteren zwembad **en** strand met bijbehorende voorzieningen tezamen.

Daarom wordt voorgesteld om naast dit plan van aanpak een onderzoek te laten doen (quick scan) naar de noodzakelijke randvoorwaarden om de exploitatie van het zwembad De IJzeren Man **en** Strand met bijbehorende recreatieve voorzieningen langjarig mogelijk te maken. De kosten van deze quick scan bedragen € 5.000,-

OPLOSSINGSRICHTINGEN

Een krediet van € 25.000,- beschikbaar stellen voor de inhuur van externe expertise voor het uitvoeren van fase 1 van het privatiseringsonderzoek en de Quick scan voor het dagstrand.

FINANCIËLE GEVOLGEN

In de begroting 2015 zijn geen financiële middelen voorzien voor de uitvoering van de motie en de Quick scan. De kosten ad. € 25.000,= totaal worden ten laste gebracht van het begrotingsaldo 2015.

COMMUNICATIE

De Weerter zwemverenigingen en de stichting zwembad De IJzeren Man worden inhoudelijk betrokken bij het onderzoek.

EVALUATIE

De uitkomsten van het onderzoek worden ter kennis gebracht aan de raad.

ADVIES RAADSCOMMISSIE

>

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,
de secretaris, de burgemeester,

M.H.F. Knaapen

A.A.M.M. Heijmans

Nummer raadsvoorstel: RAD-001183

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 3 november 2015;

b e s l u i t :

Een krediet van € 25.000,- beschikbaar stellen voor inhuur van externe expertise ten behoeve van de uitvoering van het privatiseringsonderzoek en de exploitatie van het "dagstrand CZW" en dit ten laste brengen van het rekeningresultaat 2015.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 25 november 2015.

De griffier,

De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

A.A.M.M. Heijmans

Onderzoek privatisering zwembad De IJzeren Man

PLAN VAN AANPAK EERSTE FASE (STAP 1)

VERSIE: 17 OKTOBER 2015

1 ALGEMEEN

Nederland kent een grote traditie als het om zwemmen gaat. Bijna alle Nederlanders (93 %) vinden een zwembad tot de gemeentelijke basisvoorzieningen behoren (sportmonitor 2010). De volgende maatschappelijke waarden zijn al jaar en dag de dragers voor dit breed gedragen standpunt:

- *Veiligheid in de waterrijke omgeving van Nederland.*
- *Verenigingssport*
- *Sportieve recreatie*
- *Sociaal maatschappelijk functie (ontmoetingsplaats)*
- *Gezondheid*

In de directe toekomst gaan de volgende aspecten een meer prominente rol vervullen:

- *Financieel gezond (grip op kosten met een kwalitatief goed aanbod)*
- *Duurzaam (maatschappelijk verantwoord ondernemen en energiereductie)*

Nederland telt ca. 1.537 zwembaden waarvan:

• 54 % buitenbaden	45 % openbaar
• 34 % binnenbaden	45 % semi openbaar
• 12 % combibaden	10 % besloten

Gemiddeld bestaat een derde van de begroting van een openbaar zwembad uit gemeentelijke subsidies. De trend in Nederland is dat de overheid zich verder zal terugtrekken als het om de exploitatie van openbare zwembaden gaat.

1.1 PROJECTOPDRACHT "ONDERZOEK ZWEMBAD IJZEREN MAN".

In het licht van een meerjarig sluitende begroting is bij behandeling van de voorjaarsnota 2015 de motie IV.M.2 "Financiële opbrengst privatisering van het zwembad IJzeren Man" aangenomen.

Overwegende dat:

- *De begroting 2015 een meerjarig tekort laat zien,*
- *het college van B&W de opdracht heeft uitgevoerd om te komen tot een keuzecatalogus,*
- *de raad hiervan kennis neemt en het college opdraagt de voorstellen uit te werken en te verwerken in de begroting 2016 en volgende jaren,*
- *naar aanleiding van de meicirculaire 2015, het college van B&W heeft besloten als uitgangspunt te nemen voor de begroting 2016, het bijgestelde worst-case scenario en extra ombuigingen ten bedrage van €750.000,-.*

Van mening zijnde dat:

- *De keuzecatalogus en de door het college voorgestelde keuzes de behoefte oproept om inzicht te verkrijgen in de (on)mogelijkheden en financiële gevolgen van de niet-gemaakte keuzes en/of alternatieven.*

Draagt het college op om in 2016 inzicht te geven in de mogelijke opbrengst van privatisering van zwembad IJzeren Man.

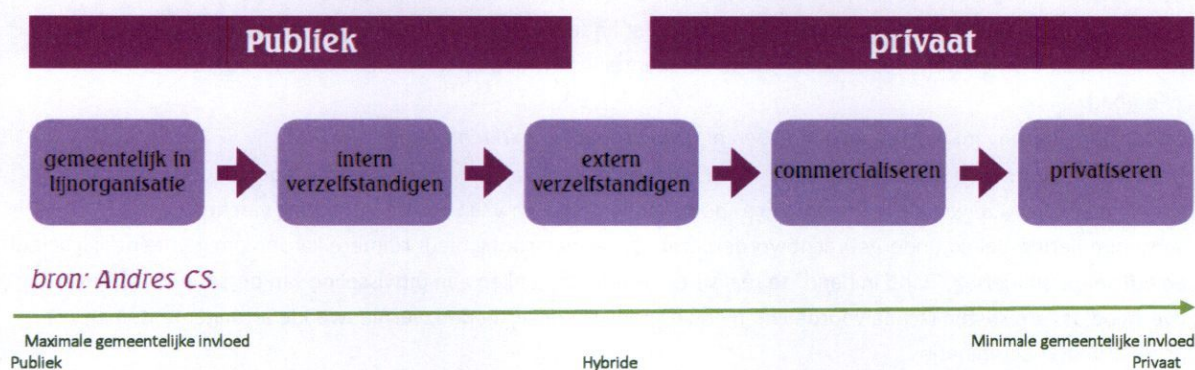
Door deze motie draagt de gemeenteraad het college op om in 2016 inzicht te geven in de mogelijke opbrengst van privatisering IJzeren Man. De motie stelt de financiële opbrengsten van een andere organisatievorm centraal en gaat impliciet uit van het behouden van het niveau van de dienstverlening, waarbij deze dienstverlening wel doelmatiger en doeltreffender kan worden georganiseerd. In overleg met de zwembaddirectie is de onderzoeksvraag nader uitgewerkt.

1.2 MATE VAN PRIVATISERING.

De motie beperkt zich, in het dictum, tot "het onderzoeken van de mogelijkheden om kostenreductie te bereiken door het privatiseren van het zwembad de IJzeren Man". Volledige privatisering is de verste vorm van privaat (eigendom en exploitatie volledig in private handen).

Door het afstoten van taken aan de markt verliest de gemeente de grip op het te bereiken maatschappelijk rendement. De gemeente kan in de meest vergaande vorm geen bestuurlijke invloed uitoefenen op een private partij. Financieel kan dit interessant zijn indien de marktpartij beheer en exploitatie goedkoper kan uitvoeren. Met betrekking tot zeggenschap verliest de gemeente haar mogelijkheden tot beleidsbeïnvloeding. Een juiste balans tussen beide aspecten is hier wenselijk.

Globaal zijn er vijf exploitatievormen van publieke voorzieningen te onderkennen (*Andres CS*) met velerlei tussenvormen (*zie onderstaand schema*). De veranderende hybriditeit van het publieke openbare zwembad richting een volledig private vorm leidt tot een verminderende grip en sturing op de maatschappelijke waarden van het openbare zwembad.

De gemeentelijke beïnvloedingsruimte om gemeentelijk beleid tot uitdrukking te brengen hangt dus af van de mate van verzelfstandiging. Het is dan ook belangrijk om vooraf te bepalen welke beïnvloedingsruimte de gemeente Weert wil blijven behouden alvorens de gewenste mate van privatisering te kiezen.

Om die reden is om de onderzoeksvraag dan ook breder geformuleerd dan het dictum van de aangenomen motie.

1.3 RISICO VAN EEN "VALKUILCONSTRUCTIE".

Veel gemeenten hebben beheer, exploitatie en bedrijfsvoering van hun zwembadaccommodatie overgedragen aan een private partij. Een veel voorkomende valkuil is dat, als een gemeente niet bereid is een sluiting van de voorziening te accepteren, het financiële risico te allen tijde bij de gemeente blijft liggen. Vanwege de maatschappelijke waarden wordt de gemeentelijke hand, na verloop van tijd, veelal weer toegestoken. De aanvankelijke financiële voordelen wijzigen dan in financiële nadelen. Dit risico pleit er voor om niet eenzijdig te focussen op de meest vergaande vorm van privatiseren en ook andere mogelijkheden te onderzoeken.

1.4 BESTUURSOPDRACHT "SAMENWERKEN OF UITBESTEDEN"

De bestuursopdracht FLOW "Samenwerken of uitbesteden" is op 06 juli 2011 door de raad vastgesteld. De bestuursopdracht gaat over niets meer en niets minder dan de manier waarop de gemeente Weert de benodigde capaciteit (mens, middelen, techniek en services) organiseert om de doelstellingen van de gemeentelijke organisatie te realiseren.

Alle gemeentelijke sportaccommodaties maken onderdeel uit van deze bestuursopdracht. Deze bestuursopdracht voor het onderdeel sportaccommodaties wordt in verband gebracht met de onderzoeksvraag.

2 DE ONDERZOEKSVRAAG.

Bij overwegingen tot een verdergaande privatisering dienen de volgende vragen bij aanvang te worden vastgesteld:

1. Welke maatschappelijke waarden (programma), in welke omvang en tegen welke kosten moet het openbare zwembad IJzeren Man bieden aan de inwoners van Weert.
2. Welke mate van beleidsbeïnvloeding / beleidssturing wil de gemeente vasthouden.

Dit om te kunnen onderzoeken op welke wijze, met welke risico's en met welke gemeentelijke kosten dit aanbod i.c.m. de gewenste beleidssturing optimaal kan worden georganiseerd.

In de huidige situatie is het zwembad de IJzeren Man extern verzelfstandigd (stichtingsvorm) waarbij de eigendommen in gemeentehanden zijn en de zwembadexploitatie door de stichting zelf wordt uitgevoerd.

De huidige tussenvorm biedt nog diverse mogelijkheden om het exploitatieresultaat gunstig te beïnvloeden.

- Door verdere optimalisering van het beheer en de exploitatie van het zwembad de IJzeren Man.
- Door te commercialiseren zoals het inkopen van diensten (het aanbesteden van exploitaties of exploitatieonderdelen) in plaats van zelf uitvoeren. Met andere woorden de gewenste dienstverlening tegen de beste prijs uit de markt en met behoud van de gemeentelijke invloed op de maatschappelijke betekenis van het zwembad.
- Door optimalisering inkomsten en aanbieden nieuwe product – marktcombinaties.
- Door schaalvergroting. Steeds vaker komt in Nederland de vorm van het gemeentelijke "Sportbedrijf" tot stand, waarin de exploitatie van alle gemeentelijke sportvoorzieningen en vaak ook de uitvoering van het sportstimuleringsbeleid ondergebracht worden. Deze schaalvergroting biedt ruimere kansen om gemeentelijk beleid **en** efficiënte uitvoering "hand in hand" te realiseren. Hierbij te denken aan uitwisseling van personeel, vermindering overhead, lagere kosten (schaalvoordelen), nieuwe sponsormogelijkheden, vernieuwende arrangementen en product-markt combinaties.

Het bovenstaande leidt tot de volgende onderzoeksvraag en fasering (stappen):

Stap 1 (oktober 2015 tot april 2016).

1. Stel het gewenste activiteiten aanbod en de gewenste gemeentelijke beïnvloedingsruimte vast als vertrekpunt voor de te onderzoeken varianten.
2. Onderzoek de mogelijkheden van optimalisering van de huidige dienstverlening en exploitatie.
 - Optimalisering gewenste activiteiten aanbod en bedrijfsvoering.
 - Optimalisering inkomsten en uitgaven (o.a. verdere commercialisering / inkoop van diensten).

Stap 2 (december 2015 tot december 2016)

Onderzoek de mogelijkheden kansen en risico's van een gemeentelijk sportbedrijf (zwembad, sportaccommodaties en eventueel sportstimulering samen; extern verzelfstandigd).

Stap 3 (december 2016 tot december 2017)

Onderzoek naar de mogelijkheden van een volledig geprivatiseerd zwembad (meest vergaande privatiseringsvorm). Eventueel gecombineerd met andere voorzieningen.

Opmerkingen:

- Stap 1 is noodzakelijk als basis voor de uitvoering van de stappen 2 en 3.
- Stap 1 en 2 worden beiden gestart in 2015.
- Na uitvoering van elke stap volgt een beslismoment.
- Het beslismoment na stap 2 geldt als startpunt voor stap 3 of als de operationalisering van een gemeentelijk sportbedrijf.

3 MAATSCHAPPELIJKE WAARDE EN GEWENSTE BELEIDSINVLOED

In dit hoofdstuk wordt de vraag beantwoord over het gewenste (maatschappelijke) pakket van activiteiten en diensten die het zwembad moet blijven leveren (programma, omvang van de programmaonderdelen, hun maatschappelijke waarde alsook bepalingen en voorwaarden op het gebied van kwaliteit, openstelling, tarieven of aan wie de uitvoering opgedragen wordt). Ook wordt de vraag beantwoord over de gewenste mate van gemeentelijke beleidsbeïnvloeding en beleidssturing die nodig is om de maatschappelijk waarden ook te blijven leveren.

Tot slot wordt een paragraaf toegevoegd over de mogelijke risico's als de gewenste mate van beleidsbeïnvloeding en beleidssturing niet wordt ingevuld.

3.1 RESULTAAT

Resultaat van dit hoofdstuk is de "resultaatsverplichting" van (maatschappelijke) activiteiten en diensten die het zwembad dient te leveren en de (maatschappelijke) waarde van die activiteiten. Deze resultaatsverplichting kan t.z.t. onderdeel worden van een geactualiseerde gebruiksovereenkomst, huurovereenkomst en toekomstige subsidieomvang.

4 OPTIMALISERING BEHEER EN EXPLOITATIE

Het onderzoek naar de optimalisering van het beheer en exploitatie zwembad IJzeren Man is te beschouwen als eerste fase van een breder onderzoek naar de mogelijkheden van privatisering van zwembad IJzeren Man. De uitkomsten van het onderzoek zijn mede bepalend voor de inhoud van de tweede fase van het onderzoek waarin de concrete haalbaarheid van een verzelfstandiging van de gehele sportsector van de gemeente Weert onderwerp van studie wordt.

Het gewenste activiteitsaanbod en de gewenste beïnvloedingsruimte (zie hoofdstuk 3) wordt als vertrekpunt genomen voor de te onderzoeken varianten van privatisering.

4.1 INHOUD VAN HET ONDERZOEK OPTIMALISERING BEHEER EN EXPLOITATIE

Het onderzoek bestaat uit de volgende vier fasen:

1. Dataverzameling
2. Analyse data
3. Uitwerking verbeteringen bedrijfsvoering
4. Deelrapportage

Het onderzoek wordt thematisch ingedeeld zodat alle belangrijke onderdelen van de bedrijfsvoering – die bepalend zijn om de bestaande wijze van beheer en exploitatie te kunnen analyseren – aan de orde komen. De onderwerpen die in dit hoofdstuk nader worden onderscheiden en uitgewerkt zijn:

- Beleid
- Beheer
- Exploitatie (activiteiten, opbrengsten, personeel)
- Energie en duurzaamheid
- Sociaal economisch rendement
- Marketing
- Vernieuwen aanbod
- Samenwerking verenigingen
- Schaalvergroting (sportbedrijf en samenwerking)

De fase van dataverzameling op het gebied van de exploitatie wordt voor een deel (de validering van de SIAM-data¹) opgedragen aan Tien Organisatieadvies.

De overige onderwerpen van onderzoek ligt de dataverzameling, de data-analyse, de uitwerking van verbeteringen van de exploitatie en de rapportage bij de gemeente Weert, de directie van het zwembad en/ of de externe adviseur van CVS Advies.

4.1.1 Beleid

Op basis van bestaande gemeentelijke documenten in de vorm van contracten en overeenkomsten met de stichting Zwembad De IJzeren Man wordt door de gemeente Weert het bestaande zwemaccommodatiebeleid in beeld gebracht. Knelpunten die belemmerend werken op de bedrijfsvoering of die niet overeenstemmen met het (toekomstige) brede gemeentelijke sportbeleid worden gesignaleerd.

Vanuit het gegeven dat de gemeenteraad inzicht wenst te krijgen in de mogelijkheden van privatisering is het in deze fase van onderzoek ook van belang de inhoud van het gemeentelijke zwemaccommodatie-beleid qua uitgangspunten hieraan te toetsen.

4.1.2 Beheer

Op basis van bestaande documenten van de gemeente en stichting in de vorm van contracten, (huur)overeenkomsten en statuten wordt de huidige wijze van beheer in kaart gebracht. Knelpunten die belemmerend werken op de bedrijfsvoering of die niet overeenstemmen met het (toekomstige) brede gemeentelijke sportbeleid worden gesignaleerd.

4.1.3 Exploitatie

Op basis van het in de bedrijfsvoering van het zwembad geïmplementeerde SIAM-managementinformatiesysteem worden de bedrijfsresultaten van het jaar 2014 met behulp van een management-rapportage gedetailleerd in beeld gebracht. TienAdvies draagt zorg voor de validatie van de SIAM-cijfers over genoemd jaar en vervolgens zal CVS adviseur Daan Kramer de interpretatie / analyse van de data voor zijn rekening nemen. Dit betreft een breed scala van bedrijfsvoering aspecten zoals:

Activiteiten

- Hoe verhouden de baten en lasten zich per activiteit (SIAM)²
- Hoe is het gemiddelde bezoek van de activiteiten (SIAM)
- Hoe is de verhouding personele inzet/bezoek per activiteit (SIAM)
- Wat is de gemiddelde omvang van de lesgroepen (SIAM)
- Dekkingsgraad (SIAM)
- Zijn er mogelijkheden om activiteiten over te dragen aan verenigingen
- Zijn er bestaande activiteiten te combineren in 1 bassin

Opbrengsten

- Wat is de gemiddelde opbrengst per bezoek/per activiteit.
- Maak analyse van de kaartsoort en tarieven per activiteit in relatie tot kortingen.
- Tarieven verenigingen: onderscheid tussen sport- en instructieactiviteiten of gem. tarief.
- Benuttingsgraad externe fondsen (o.a. bevordering jeugdzwemmen)

¹ De SIAM methodiek is een beproefd en erkend landelijk rekenmodel dat veelvuldig sinds 1986 wordt toegepast voor het onderzoeken van gemeentelijke zwembadexploitaties. Dit door zwembadexploitaties op basis van kengetallen tegen het licht te houden en potentiële verbeterpunten te herkennen.

² SIAM is een landelijk rekenmodel om periodiek zwembadexploitaties, op basis van kengetallen, tegen het licht te houden en potentiële verbeterpunten te herkennen.

Personeel

- Kosten per fte (SIAM)
- Verhouding directe en indirecte kosten (SIAM)
- Opslagkosten (%) inhuur personeel
- Uitwerken verschil in uitwerking huidige CAO en CAO Recreatie.
- Screening van de balans tussen huidige formatieomvang en taakinhoud per functie.
- Wordt er een vaste toeslag op loon betaald voor ORT (onregelmatigheidstoelage) of aan de hand van urenstaten.
- Hoe wordt omgegaan met aan- en uitlooptijden na/voor de dienst.
- Zijn er taken over te dragen aan vrijwilligers.
- Proces- en tijdsplan om van de IST-situatie naar de SOLL-situatie te komen.

Voor bedrijfsvoering activiteiten zoals activiteiten, tarieven, marketing, roostering, onderhoud e.d. vinden naast de cijfermatige analyse ook kwalitatieve analyses plaats. Naast vergelijkingen met accommodaties in de regio (tarieven en activiteiten) zullen ook diverse overleggen met de directeur, medewerkers en eventuele derden (contracten onderhoud) gevoerd worden.

Aangaande de personele lasten zal een raming gemaakt worden van het verschil in lasten tussen de bestaande CAO en de CAO Recreatie. Dit zal niet plaatsvinden op basis van een uitgebreide CAO vergelijking, maar door middel van een berekening van de ORT³ en op basis van ervaring in een vergelijkbaar bedrijf dat met beide CAO's werkt.

4.1.4 Energie en duurzaamheid

Voor een analyse van het energieverbruik / -besparing wordt een beroep gedaan op eerder gedaan onderzoek. Nog onduidelijk is de bruikbaarheid van het eerder gedane onderzoek. Energiemaatregelen die zich in een termijn van 5 jaar terugverdienen zijn de moeite om nader te verkennen waard. Aan de hand van o.a. de bestaande documenten wordt beoordeeld of nader verkenningen kansrijk zijn.

4.1.5 Sociaal economisch rendement

In overleg met de directie van het zwembad worden vervolgens concrete maatregelen ter verbetering van de bedrijfsvoering uitgewerkt. Deze verbetermaatregelen worden eventueel met behulp van het SIAM-systeem – via TienAdvies – gesimuleerd, zodat de effecten van de verbetermaatregelen zichtbaar worden in het sociaal- en economische rendement van de accommodatie.

4.1.6 Marketingbeleid

De effectiviteit en doeltreffendheid van het marketingbeleid wordt tegen het licht gehouden. Er worden aanpassingen van het marketing beleid in beeld gebracht die leiden tot een verbetering van de totaalexplotatie van het zwembad.

4.1.7 Verbeteren en vernieuwen aanbod

Naast een kwalitatieve analyse van het bestaande aanbod zal ook specifiek stilgestaan worden bij de haalbaarheid van het verbreden van het aanbod met renderende nieuwe product- / marktcombinaties die nog in eerste instantie dichtbij de kernproducten van het zwembad liggen. Dit wil zeggen het aanwenden van het zwemwater in een combinatie-aanbod op aanverwante gebieden zoals sport/ recreatie (waterskibaan, buitengebied), sportstimulering (inzet combifunctionaris bij ontwikkeling nieuwe activiteiten of versterking bestaande en welzijn/gezondheid (alternatief zwemaanbod voor sporters overdag / ouderen).

4.1.8 Samenwerking met verenigingen

De gemeente werkt aan het herzien van het gemeentelijke tarieven- en subsidiebeleid op het gebied van sport, hetgeen (naar verwachting) negatieve effecten zal hebben voor de begroting van de zwemverenigingen. Omdat de zwemverenigingen een belangrijke klant zijn van het zwembad, is het nu (meer dan ooit) van belang te zoeken naar mogelijkheden waarbij de verenigingen en het zwembad elkaar kunnen versterken. In het kader van dit onderzoek wordt

³ ORT = onregelmatigheidstoelage

een start gemaakt met het opstellen van een plan op welke wijze beide partijen zich tot partner van elkaar kunnen ontwikkelen in de exploitatie van de zwembadaccommodatie. Succes op dit gebied is niet verzekerd en vergt een behoorlijke inspanning van beide partijen. Naast een oriënterende bijeenkomst met verenigingen zal in het kader van dit onderzoek een plan van aanpak met globale doelen en planning opgesteld worden. Tevens zal de haalbaarheid onderzocht worden om specifiek voor dit thema een combinatiefunctionaris in te zetten.

4.1.9 Schaalvergroting

Onder de noemer van schaalvergroting worden in dit onderzoek twee aspecten onderscheiden. In de eerste plaats worden de effecten geduid van de oprichting van een verzelfstandigd sportbedrijf in de gemeente Weert dat de totale sportsector (inclusief het zwembad De IJzeren Man) omvat. Het betreft hier dan met name de effecten op de organisatie en de bedrijfsvoering van het zwembad.

Daarnaast kunnen potentieel ook schaalvoordelen behaald worden door vormen van (organisatorische en/of operationele) samenwerking met andere partijen die in de directe omgeving van het zwembad actief zijn zoals NMC, Kinderboerderij, Klimbos Weert en de recreatieondernemers (vakantiepark Weerterbergen, vakantiepark de IJzeren Man, vakantiepark Vossenven, Kinderpretland, Hippotel, Beachclub Weert, Partycentrum de Sluis, B&B Regenboogfabriek, etc.). De potentie wordt op hoofdlijnen in beeld gebracht.

4.2 RESULTAAT

Resultaat van dit hoofdstuk is het onderzoeken van de mogelijkheden van optimalisering van de huidige dienstverlening en exploitatie met als deelresultaten het inzicht in:

1. Het maximale exploitatieresultaat gegeven de bestaande vorm van beheer en het gewenste activiteiten aanbod.
2. De potentiële effecten op de exploitatie en bedrijfsvoering van zwembad IJzeren Man in geval dat zwembad IJzeren Man onderdeel gaat uitmaken van een verzelfstandigd gemeentelijk sportbedrijf.
3. De potentiële effecten van schaalvergroting door samenwerking met andere partijen in de directe omgeving van het zwembad.

5 CENTRALE ZANDWINNING WEERT, FASE 2

In oktober 2015 heeft de gemeenteraad van Weert ingestemd met de realisatieovereenkomst Centrale Zandwinning Weert. Onderdeel van deze realisatieovereenkomst is het realiseren van een kwaliteitsverbetering in het gebied rondom deze zandwinning. Meer concreet voorziet deze kwaliteitsverbetering in de realisering van de volgende onderdelen:

Onderdeel	Economische waarde
• Duikplas steiger en overige voorzieningen	€ 245.000
• Zwemwater en strand	€ 175.000
• Voorzieningen outdoor activiteiten	€ 50.000
• Wandel-, fiets- en ruiterspaden	€ 95.000
• Zonneweide bij het strand	€ 10.000
• Speeltoestellen bij het strand	€ 15.000
• Parkeer- en toegangsvoorzieningen strand	€ 146.000
• Parkeer- en toegangsvoorzieningen duikplas en outdoor activiteiten	€ 146.000
• Toilet- en nutsvoorzieningen	€ 50.000
• Visoever en invalidensteiger	€ 39.000
• Biodiversiteit en educatie voorzieningen	€ 40.000
• Vrij besteedbaar	€ 213.000
• Bos- en natuur (17 ha) buiten het plangebied	€ 1.100.000
Totaal	€ 3.000.000

De uiteindelijke ontwikkeling van het gehele gebied zal haar invloed hebben op de exploitatiekansen van het huidige zwembad De IJzeren Man. Toename van recreanten in het gebied levert potentieel een positief effect op.

Het ontwikkelen van een strand, met zonneweide en speelvoorzieningen, en andere voorzieningen los van de exploitatie van het huidige zwembad, kan de exploitatie van het zwembad verder onder druk zetten. Het is nog niet bepaald wie de toekomstige exploitant wordt van die voorzieningen. Indien de stichting zwembad De IJzeren Man t.z.t. exploitant wordt is het van belang dat, binnen de exploitatie van het zwembad, de beoogde kwaliteitsverbetering in het gebied van de Centrale Zandwinning met een positieve exploitatie kan worden gerealiseerd. Het huidige plan op hoofdlijnen biedt nu nog een onvoldoende beeld op de exploitatiemogelijkheden van de beoogde voorzieningen.

In het licht van een mogelijke toekomstige exploitatie is nader onderzoek gewenst. Uitgaande van de beoogde gebiedsinrichting op hoofdlijnen is het gewenst om de randvoorwaarden in beeld te brengen die leiden tot een, financieel positief te exploiteren zwembad **en** strand met bijbehorende voorzieningen tezamen. Daarom wordt voorgesteld om naast dit plan van aanpak een onderzoek te doen naar de noodzakelijke randvoorwaarden om de exploitatie van het zwembad De IJzeren Man **en** Strand met bijbehorende recreatieve voorzieningen langjarig mogelijk te maken.

Het college zal worden voorgesteld om hiertoe een afzonderlijk onderzoek naar deze randvoorwaarden te laten uitvoeren.

6 PLANNING ONDERZOEK (STAP 1)

De onderzoeken in stap 1 hebben, na goedkeuring van dit plan van aanpak, een doorlooptijd van bruto 19 weken en netto (exclusief decemberreces) van 17 weken.

Ten behoeve van de opzet en de inhoud van de eerste stap van het privatiseringsonderzoek hebben intussen twee bijeenkomsten plaatsgevonden.

7 ORGANISATIE EN BEMENSING ONDERZOEK

Het projectteam "Onderzoek privatisering zwembad De IJzeren Man, stap 1" wordt gevormd door:

• Opdrachtgever:	Hoofd afdeling OCSW	Ton Weekers
• Projectleider:	Adviseur strategische projecten	Huub Keijzers
• Teamleden:		
	Beleidsmedewerker OCSW	Cisca van der Kraan
	Beleidsmedewerker OCSW	Peter Verheijen
	Directeur Zwembad	Yvonne Botden
• Externe adviseur	CVS Advies	Daan Kramer
• Externe adviseur	Tien Organisatie advies	Paul Louwerse

8 KOSTEN ONDERZOEK

Onderzoek haalbaarheid en randvoorwaarden exploitatie zwembad en strand (Quick scan, hoofdstuk 5) is in deze raming niet opgenomen en wordt geschat op ca. € 5.000,= excl. BTW

Op basis van geschatte uren en percentage onvoorzien worden de volgende kosten geraamd voor dit onderzoek:

Interne kosten:	uren
Inzet projectleider	60 uur
Inzet beleidsmedewerker sport	20 uur

Externe kosten	uren	tarief	kosten excl. BTW
Budgethouder zwembad	40 uur		
Extra inzet directeur zwembad De IJzeren Man	100 uur	€ 63,=	€ 6.300
Inzet adviseur CVS	100 uur	€ 97,50	€ 9.750
Inzet adviseur TienAdvies	2,5 dagen	€ 1.100	€ 2.650
Subtotaal			€ 18.700
Onvoorzien en afronding			€ 1.300
Totaalraming externe kosten			€ 20.000

9 COMMUNICATIE OVER HET ONDERZOEK

De Raad van Toezicht van het zwembad en de medewerkers van het zwembad worden voortdurend door de interim-directeur van het zwembad over de voortgang van het onderzoek op de hoogte gehouden.

De verantwoordelijk portefeuillehouder binnen het college van Weert wordt voortdurend door het hoofd van de afdeling OCSW van de gemeente Weert over de voortgang van het onderzoek op de hoogte gehouden.

Na elke stap wordt het college en de raad op de hoogte gesteld over de resultaten van het onderzoek.

10 RISICO'S ONDERZOEK

Door de projectgroep worden in deze fase van het onderzoek geen risico's signaleerd.